

A rendelet kifogásolja azt is, hogy a tanítókat minden ok nélkül helyezgetik egyik helyről a másikra és különösen kifogásolja a tanév közben való át-helyezést, amivel megszűnik a tanítási eredményért való felelősség.

(Internationale Zeitschrift für Erziehung.)

Szenes Adolf.

LAPSZEMLE.

Pedagógiai Szeminárium folyó évi októberi számában *Dr. Haltenberger Mihály*: *Az európai országok mai határai* címen nyújt a háború előtt és utáni országok határaitól összehasonlítást, tanulságos és világos áttekintést. *Révész Emil dr.*: *A jénai lélektani kongresszusról* c. közleményben a f. év július havában tartott lélektani kongresszus programját ismerteti. A tárgyalat témák elsősorban az érzelemre, és az akaratra vonatkozó vizsgálatokra vonatkoztak. A kongresszuson a német pszichológusok mellett két magyar tudós is szerepelt: *Schiller Pál* budapesti egyetemi tanár, ki a *viccerl és komikusról* tartott előadást, továbbá *Boda István* szegedi egyetemi magántanár, ki előadásában a *tipológiai és a személyiségkutatás különbözőségeit* fejtegette ki. *Mesterházy Jenő*: *Az Apponyi-tér szobrai* c. cikkében a két nagy magyar: Pázmány Péter és Verbőczy István szobrairól nyújt tanulságos, történeti háttérrel megírt ismertetést. *Rákosné Szilárd Margit*: *Énektanításunk* c. tanulmányában azt fejtegeti, hogy még nagyon sok iskolában vagyunk távol attól, hogy az énekórákon át a maradandó értékű magyar dalokat tanulóinkkal megkedveltessük, holott az énektanításnak egyéb nevelőértékek mellett ez volna egyik nemzeti szempontból is nagyon fontos feladata. A folyóirat *Mintatanítások* rovatában *Nemes Árpád dr.*: *Mohács felé . . . Jankovits Miklós dr.*: *A felkiáltójel*, *Faller Gizella*: *Kossuth Lajos és Lengyel Ferenc: A testek tulajdonságai* címen mutatnak be szépen felépített bemutató tanításokat. A lap gazdag könyv- és folyóiratszemeleje után a *Fővárosi Pedagógiai Szeminárium 1936/37. évi programját*, majd *Nyireő Éva*: *Iskolai könyvtárak szervezése és kezelése* c. cikkének folytatását olvashatjuk. —

A folyóirat novemberi számában *Imre Sándor dr.*: *Az iskola küzdelme a felületesség ellen* címen írt vezető cikket. Megállapítja, hogy a mai életnek a felületesség igen gyakran velejárója. Az iskolának a felületesség ellen küzdenie kell. A küzdésnek akkor lesz sikere, ha komolyan vesszük és semmit sem mulasztunk el. Itt fontos a megelőzés, rászoktatás az ellenkezőjére: a meggondolásra, a pontosságra, az alaposágra, a felelősségre. A felületesség elleni küzdelem az érzékszervek helyes használatára való szoktatáson kezdődik és a felelősség állapotának kialakulásáig tart. Igen fontos lépés a küzdelemben a köteleességek gondos elvégzésére, a szabályok pontos megtartására, önfegyelmezésre és önbírálatra való szoktatás. Az ismeretek alaposságának pedig a helyes megfigyelésekre és a lehető legjobban való dolgozásra való törekvés a feltétele és biztosítéka. A nevelőknek az értelmes és szilárd tudás elősegítéséért kell dolgozniok. Következtes, tervszerű munkával ezen a területen is eredményeket érhetünk el. A felületességben a komoly ember lelkiismeretlenséget lát. A társadalom azt kívánja tőlünk, hogy annak tagjai között mennél több legyen az alapos ember. A folyóirat következő tanul-

mányában *Farkas László dr.: A szemléltetés gyakorlati kérdései középfokú történettanításunkban* címen ír metodikai szempontból értékes tanulmányt. Kifejti, hogy a modern történettanításban egyik legfontosabb elv az élményszerűség biztosítása. Ennek eszköze a tervszerű és átgondolt szemléltetés. A szemléltetés kérdését a szerző két fejezetben tárgyalja: 1. szemléltetés az iskolában; 2. szemléltetés az iskolán kívül. Az iskolai szemléltetésnél szól a térképhasználatról, a vázlatrajzokról, a képekkel való szemléltetésről és a tanításnál felhasználható egyéb szemléltető tárgyokról. Az iskolán kívüli szemléltetés eszközeiül a történelmi kirándulásokat, múzeumlátogatásokat és tudományos intézetek (levéltárak, stb.) látogatását, az alkalmi kiállításokat, történelmi színdarabok és filmek, történelmi előadások és alkalmi ünnepélyek megtekintését jelöli meg. A szemléltetéssel kapcsolatos még a tanulók fejlődési korához mért források olvastatása is. A történelem ilyen tanítása a tanárra nagy munkatöbbletet ró, a fáradságot azonban nem szabad figyelembe venni akkor, amikor arról van szó, hogy tanítványainkat megérintse a történelmi múlt levegője és a nemzeti közösség érzése. — A gondos, világos tanulmányt a történelemtanárok bizonyára érdeklődéssel fogják elolvasni. A következő cikkben *Radnai Oszkár dr.: Tanítóink zenetörténeti ismereteinek fontosságát* hangsúlyozza. *Sprengerné Somló Aranka: Ismét néhány szó az énektanításról* c. cikkében a mellett foglal állást, hogy az énektanításban a hangjegytáni éneklésre már az elemi iskolában is tekintettel kell lennünk. — A folyóirat *Mintatanítások* rovata ez alkalommal *Weck Margit: A kátrány és termékei*, *Ormos János: Baleset ellen védekezz*, *Koppány, (Kutsera) István: Magyarország gazdasági és műveltségi egysége*, *Kirchner Ilona: Mikés Kelemen és Regös József: Ismeretlen anyagok összetételének megállapítása* c. tervszerűen felépített bemutató tanításait hozza, amelyek közül az utóbbi kettő felsőkereskedelmi iskolában, illetőleg reálgimnáziumban tartott. A folyóirat gazdag könyv- és folyóiratszemle rovatából *Massi Ferenc: Bevezetés a középiskolai nevelésbe* és *Dr. Bodnár Gyula: Budapest székesfőváros Iskolai Kirándulásvonatai* c. könyvekről írt ismertetést emeljük ki, *Révész Emil dr.*, illetőleg *Farkas László dr.* tollából. A lap *Szemináriumi Élet* rovata a Szemináriumban *Nagy Jenő* által rendezett londoni iskolai kiállítás anyagát ismerteti. Végül *Nyireő Éva: Iskolai könyvtárak szervezése és kezelése* c. tanulmányának harmadik közleményét írta meg.

Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny folyó évi októberi számának első cikkében *Dr. Madai Gyula: Gömbös Gyula*, a lángelkű magyar miniszterelnök emlékezetének hódol. A folyóirat leközli: *Hóman Bálint* válás- és közoktatásügyi miniszternek és *gróf Teleki Pál* elnöknek az újjászervezett Országos Közoktatási Tanács f. évi október hó 1.-i alakuló gyűlésén elmondott beszédeit. *Csanády Sándor: Minőség, vagy mennyiség* c. tanulmányában méltán panaszkolja fel, hogy a magyar középiskolák tanulóinak a háború után természetellenesen felduzzadt létszáma egyik legnagyobb akadály a annak, hogy a középiskolák a reájuk háramló nevelő-oktató munkát teljes sikerrel végezhessék. Ezen a beteges állapoton ténylegesen csak az egészséges és pedagógiailag helyesen megszervezett szelekciós eljárások segíthetnek. *Dr. Felitai József*: a július havában Oslóban tartott matematikai kongresszusról nyújt beszámolót, melyen több jeles magyar matematikus is